

T.C
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Havacılık İşletmeleri Güvenlik Yönetim Sistemi (SeMS) Talimatı
(SHT-17.3)

KISIM-1

Amaç Kapsam Dayanak Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- (1) Bu Talimatın amacı, Türkiye’de faaliyet gösteren Sivil Havacılık İşletmelerinin, Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı’nda (MSHGP) ve Sivil Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı’nda (SHT-17.2) belirtilen güvenlik uygulamalarını yerine getirmeleri için gerekli olan ~~organizasyon~~~~yönetim~~ ve personel yapılanması hakkında çalışma esaslarını belirlemek, uygulama prensiplerini ortaya koymak, uygulamalarda ~~istenen~~~~güvenlik~~ sorumluluğunun sivil havacılık işletmesi tarafından takip edilerek, hem işletme içi hem de yerel ve ulusal otorite ile koordinasyonun sağlanması hususunda kriterleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Talimat, sivil hava taşımacılığı ve sivil havacılık alanında faaliyet gösteren havacılık işletmeleri ile hava meydanlarında faaliyet gösteren yetkilendirilmiş özel güvenlik kuruluşlarını kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3- (1) Bu Talimat, 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 12nci Maddesi’nin (b) bendine ve aşağıda belirtilen mevzuata dayanılarak hazırlanmıştır:

- a) 4749 Sayılı Kanun (Şikago’da 7 Aralık 1944 tarihinde akit ve imza edilmiş olan Uluslararası Sivil Havacılık Antlaşması ve Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması)
- b) 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu
- c) 5431 Sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun
- ç) 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun
- d) SHY-22 Havaalanı Yer Hizmetleri Yönetmeliği
- e) SHT 150.10A Havaalanları Yer Hizmet ve Türleri Talimatı
- f) SHT-17.2 Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatı (30.06.2009)
- g) SHY-6A Ticari Hava Tanışma İşletmeleri Yönetmeliği ~~SHY-6A~~,
- ğ) SHY-6B Genel Uçak İşletmeleri Yönetmeliği ~~SHY-6B~~
- h) Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve Ekleri
- ı) ICAO Ek-17 Güvenlik
- i) ~~ICAO Doküman (8973)~~
- j) ECAC Doküman 30 Bölüm 2 Güvenlik
- k) ICAO Doküman (8973) Havacılık Güvenliği El Kitabı

j)

k) ICAO Doküman 8973 Sivil Havacılığa Karşı Yasadışı Girişimler El Kitabı

Bu Talimatta geçen tanım ve kısaltmalar:

~~Tanım ve Kısaltmalar~~

Madde 4- (1) Bu Talimatta geçen tanım ve kısaltmalar:

- a) **ECAC**: Avrupa Sivil Havacılık Konferansı'nı,
- b) **EDS** : Patlayıcı Tespit Sistemini,
- c) **Güvenlik Yönetimi**: Sivil Havacılık İşletmelerinin genel yönetim faaliyetlerinin bir parçası olup, sivil havacılık faaliyetlerinin tümüyle güvenli bir şekilde gerçekleşmesine katkı sağlayan usul ve uygulamaların bütünü,
- ç) **Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici (GSYY)**: Havacılık işletmeleri tarafından atanarak SHGM tarafından onaylanan ve güvenlik yapılanmasında havacılık güvenliğinden sorumlu yöneticiyi, ~~Havacılık işletmeleri tarafından atanan ve güvenlik yapılanmasında yönetici konumunda olan, havacılık güvenliğinden sorumlu olan kişiyi,~~
- d) **Havacılık İşletmeleri**: Sivil havacılık alanında faaliyet gösteren ~~işletmelerini~~ (havayolu ~~işletmeleri~~, genel havacılık **amatör havacılık işletmeleri**, havaalanı ~~işletmeleri~~, terminal, ~~işletmeleri~~, ikram, yer hizmeti ~~kuruluşları~~, kargo acentaları, antrepo **onaylı bakım ve özel güvenlik hizmeti kuruluşlarını veya işletmeleri, vb.**);
- e) **ICAO**: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
- f) **IATA**: Uluslararası Hava Taşıyıcılar Birliğini,
- g) **İnsan Performansı**: Havacılık operasyonlarının emniyeti, güvenliği ve verimliliğine etkisi olan insan kapasitesi ve limitlerini,
- ğ) **MSHGP**: Ülkemizde sivil havacılık güvenliğini sağlamaya yönelik alınacak tedbirlerin standartlarını belirleyen, İçişleri ve Ulaştırma Bakanlıklarınca ortaklaşa yayınlanmış olan Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı'nı
- h) **MSHGKKP**: MSHGP'nin etkinliğini ve verimliliğini izlemek üzere oluşturulmuş olan Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kalite Kontrol Programını
- ı) **— MTOW**: Hava aracının azami kalkış ağırlığını,
- i) ~~İ~~ **Özel Güvenlik Personeli**: 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanuna göre yetkilendirilen ve aşağıda belirtilen güvenlik hizmetlerinin uygulanmasından doğrudan görevli ve sorumlu olan personeli;

~~Aşağıda belirtilen güvenlik hizmetlerinin uygulanmasından doğrudan görevli ve sorumlu olan 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda ve aşağıda sıralanan görevleri yapan personel;~~

1) Kişilerin, uçakaltı veya kabin bagajları ile kişiler tarafından taşınan eşyaların, kargonun, postanın, şirket postası ve şirket malzemelerinin polis gözetiminde elle veya **güvenlik teçhizatı ile ihazlarla** aranması, taranması ve kişilerle mülakat yapılması, yolcuların doküman kontrolünün yapılması,

2) Hava aracının aranması, kontrolü ve korunması,

3) Havaalanlarında bulunan güvenlik tahditli alanlara giriş kontrolü,

4) Devriye, eskortluk, nöbet hizmetleri,

5) **Araç araması** ~~Yolculara ait ruhsatlı silahların polisten teslim alınarak havaaracına nakledilmesi.~~

j) **Özgeçmiş Araştırması:** Şahsın güvenlik kontrolleri yapmaya uygunluğunun ve/veya güvenlik tahditli alanlara eşiksiz girmeye uygunluğunun araştırıldığı değerlendirmeyi de kapsayan, bir şahsın, adli sicil kayıtları da dahil kimliğinin ve geçmiş hayatının kontrolünü,

~~k) **Post Holder** : JAR OPS 1.175(i) maddesi ile tanımlanan Yönetici Personeli,~~

~~m) **SeEMS:** Güvenlik Yönetim Sistemini,~~

~~n) **SHGM:** Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,~~

~~o) **Talimat : Havacılık İşletmeleri Güvenlik Yönetimi ve Organizasyonu Talimatı'nı**~~

~~p) **Onaylama:** Havacılık işletmesi tarafından atanan ve bu Talimatta belirlenen prosedürlere göre yapılan değerlendirme sonucunda kişinin bu görevi yerine getirebileceği yeterlikte olduğunun **SHGM yetkili otorite** tarafından onaylanmasını,~~

~~oö) **Yetkili Otorite:** Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programının idamesi, uygulanması ve geliştirilmesi, bu konu ile ilgili yeni politikaların belirlenmesi ve tedbirlerin alınması, ICAO standartları ve tavsiye edilen uygulamalarının yerine getirilmesi ile kurumlar arasında koordinasyonun sağlanmasından sorumlu ve yetkili olan Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü (SHGM) ifade eder.~~

KISIM-2

Yönetim, Organizasyon ve Sorumluluklar

Havacılık Güvenliği Yönetim ve Organizasyonu

Madde 5-(1) Güvenliğin sürekliliğini sağlamak için zamanında gerekli güvenlik tedbirlerinin alınması büyük önem taşımaktadır. Havacılık işletmelerinin, havacılık güvenliğini, işletme politikasının önemli bir unsuru olarak görmeleri ve uygulamaları gerekmektedir.

(2) Havacılık işletmesinin etkin bir güvenlik yönetim ve politikası olmalıdır. ~~ve~~ Bu kapsamda aşağıdaki unsurlar bu yönetim ve politikada yer almalıdır: ~~bunda aşağıdaki unsurlar yer almalıdır:~~

- a) İşletmenin kurumsal değerleri,
- b) Organizasyon yapısı,
- c) Üst yönetimin havacılık güvenliği ve emniyetine verdiği önem,
- ç) Tüm işletmede güvenlik anlayışının yerleştirilmesi ve geliştirilmesi,
- d) Güvenlik organizasyonunun oluşumu ve güvenlikten sorumlu yöneticinin seçimi,
- e) GSYY ile diğer güvenlik personelinin görev tanımları,
- f) GSYY ve güvenlik personeli ile diğer personelin havacılık güvenliği eğitimi,
- g) Güvenlik ihlallerinin araştırılması ve rapor edilmesi,
- ğ) Risk analizi ve tehdit değerlendirilmesi,
- h) Kriz yönetimi ve acil durumlara müdahale usulleri,
- ı) Kalite kontrol/ düzenli ve etkili denetim,
- i) Tatbikat,
- j) Terminoloji, Dokümantasyon, kayıt,
- k) Havacılık otoritesi ve Havaalanı otoritesi ile iletişim,
- l) İşletme içi iletişim ve sorumluluk paylaşımı,
- m) Ulusal ve uluslararası kural ve uygulamaları takip,
- ~~m)n)~~ Havaalanı güvenlik işleyişi,
- ~~n)o)~~ Prosedür, süreç ve detaylar.

Sorumluluk

Madde 6- (1) Havacılık işletmesinin faaliyetlerinin, havacılık güvenliği kurallarına uygun olarak yürütmesi ve geliştirmesinde, yönetim yetkilidir ve birinci derecede sorumludur.

Güvenlik Politikası

Madde 7- (1) Güvenlik politikası, yönetimin genel vizyon/misyon ve hedeflerinden olmalıdır. Bu amacın gerçekleştirilmesinde önemli rol oynayan işletme içi denetimlerden ve değerlendirmelerden, işletme yönetimi, güvenlik yönetimi ve kalite yönetimi birlikte sorumludur.

Standartlar

Madde 8-(1) İşletmenin güvenlik politikası, yürürlükteki MSHGP ve yetkili otoritenin yayınladığı mevzuat ile uluslararası sivil havacılık güvenliği standartlarını ~~na~~ (ICAO Ek-17, ECAC Doc30 Bölüm2, IATA SEMS)'in karşılanması ~~ulaşılmasını~~ ve sürekliliği sağlayacak unsurları içerir.

Genel Müdür

Madde 9- (1) Genel Müdür, yetkili otorite tarafından tanımlanan standartlar ve MSHGP'ında getirilen standartlara uygun olarak bütün faaliyetlerinin uygulanmasını güvence altına almaktan sorumlu olup, bunlar için gereken desteği sağlar.

Havacılık İşletmeleri

Madde 10- (1) Havacılık işletmeleri, güvenlik birim/personelin haricinde, diğer birim/personelini havacılık güvenliği konusunda bilgilendirilerek, görevlerinin havacılık güvenliğine katkısında bilinçlendirilmelerini sağlamak için uygulamalar geliştirmeli ve toptan güvenlik anlayışının yerleştirilmesini sağlamalıdır.

Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yöneticiler (GSYY)

Madde 11-(1) Her Sivil Havacılık İşletmesi veya hava alanlarında meydanlarında özel güvenlik hizmeti veren kuruluş, doğrudan işletmenin yönetimine (Yönetim kurulu başkanı veya Genel Müdür) bağlı bir Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici (GSYY) atayarak, bu yönetici liderliğinde bir güvenlik yapılanması oluşturur. GSYY işletmenin organizasyon yapısında yer alır.

GSYY Bulundurma Zorunluluğu

Madde 12-(1) Havacılık işletmelerinin faaliyette buldukları sürece güvenlikten sorumlu yetkili yönetici bulundurmaları gerekmektedir. Bu yönetici, yapacağı uygulamalardan işletme yönetimine ve yetkili otoriteye karşı sorumludur. Ayrıca, bu yöneticiler yönetim kurulu başkanına/genel müdüre bağlı olarak görevlendirilir ve şirket toplantılarında bulunurlar.

Uygunluk ve Onaylama

Madde 13-(1) Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yöneticinin uygunluğu, Yetkili Otorite tarafından aşağıdaki belge ve bilgiler değerlendirilerek, uygun olanlara "Yönetici Personel Onay Belgesi" düzenlenir. Bu Talimatın Form-4'ü değerlendirilerek onaylanır.

(2) GSYY onaylanmasında aranacak şartlar ve istenen belgeler şunlardır:

- a) Doldurulmuş ve imzalanmış Yönetici Personel Onay Formu Form-4 (EK-1), Form-4 (EK-2)
- b) Ek-2'de SHT-17.2 Havacılık Güvenliği Eğitim ve Sertifikasyon Talimatına göre (SHT-17.2)
- b) uygun belirtilen eğitimleri aldığını gösterir belgeler,-
 - a) İş Sözleşmesi, SGK sigortalı hizmet listesi, bu belgeler şirket ortaklarında aranmaz.
 - e) —
 - c) Sivil havacılık sektöründe havacılık güvenliği alanında 3-1 yıllık tecrübe sahibi olması (TSK ve EGM personeli havacılık güvenliği konusunda Ek-1'de belirtilen eğitimleri almış olmaları durumunda bu şart aranmaz)
 - d) İletişim bilgilerini de içerecek şekilde hazırlanmış özgeçmiş
 - e) Nüfus cüzdanı örneği
 - d) SHT-17.1 Tüm Havaalanları Giriş Kartı Talimatının önetmeliğinin (SHT-17.1) 14'üncü maddesindeki şartları taşımak.
 - e) SHGM Hizmet Tarifesine göre uygun kodla yatırılmış ücret dekontu

GSYY'nin Değiştirilmesi

Madde 14-(1) Yetkili otorite tarafından yapılan inceleme ve denetlemelerde, güvenlik yönetiminde gerekli faydayı belirli bir süreçte sağlayamayan veya uygulamalarda olumsuzluk ya da havacılık güvenliğini direk etkileyen bir kusur tespit edildiğinde, işletmelerin güvenlikten sorumlu yetkili yöneticisinin değiştirilmesi ve/veya güvenlik yapılanmasının gözden geçirilmesi, yetkili otorite tarafından istenebilir. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticilerin değiştirilmesi durumunda, yeni personel için bu Talimatın Ek'inde yer alan Form-4 onbeş gün içinde doldurularak SHGM'den onay talep edilir.(Havayolu işletmelerinde SHY 6A hükümlerine uygunluk ta aranır)

GSYY'nin Görev ve Sorumlulukları

Madde 15- (1) SHGM tarafından onaylı "Havacılık Güvenliğinden Sorumlu" olarak kabul edilen Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticinin başlıca görevleri ve sorumlulukları şunlardır:

- a- Havacılık güvenliği ve işletmenin görev alanındaki ulusal/uluslararası güvenlik mevzuatını takip ederek, yeni kuralları ve tavsiyeleri yürürlüğe koymak,
- b- Yürürlüğe koyulan uygulamaların yapıldığından, emin olmak için prosedürlerin yeterliliğini ve bu prosedürlere uyumu gözlemlemek,
- c- Güvenlik konusunda, işletmeye ait merkez ve temsilciliklerde sorumlu olmak,
- ç- MSHGP'na uygun olarak İşletmenin eğitim ve güvenlik planını hazırlamak, yazılı olarak hazırlanan güvenlik planını ilgili yetkili otoriteye onaylatmak,
- d) Hava meydanı bazında güvenlik planının hazırlanarak hava alanı otoritesine onaylatılmasını sağlamak,
- e) İşletme içi ve işletme için alınan hizmetlerin güvenlik denetimlerinden, düzeltici faaliyetlerin yerine getirilmesinden, raporlama ve kayıt sistemini oluşturmak,
- f) Kalite sistemi dahilinde yapılan iç denetlemelerin koordinasyonunu sağlamaktan,
- g) Gerekli kaynakların araştırılarak yönetime sunulması,
- ğ) Yetkili otorite ve diğer ilgili otoriteler ile iletişim noktası olup koordinasyonu sağlamak,
- h) Gerek güvenlik personelinin gerekse diğer personelin güvenlik anlayışını artıracak eğitim/seminer programları düzenlemek,
- ı) Eğitim birimi ile koordineli çalışarak, işletmenin faaliyet alanlarındaki havacılık güvenliği sorumluluğu ve uygulamaları, konusunun eğitim programlarında yer almasını sağlamak,
- i) **Risk ve tehdit analizi yaparak, alınacak ilave önlemleri belirlemek, planlamak ve uygulamak, Risk analizi ve tehdit değerlendirmesi yaparak, alınacak ilave önlemleri belirlemek, planlamak ve uygulamak,**
- j) Güvenlik ile ilgili diğer faaliyetlerin kayıtlarının tutulması,
- k) Sivil Savunma veya Savaş ve Seferberlikle ilgili yasaların görev yaptığı işletmeyi de kapsamaması durumunda, yasaların öngördüğü faaliyetleri planlamak ve yürütmek.

İşletme Güvenlik Yapısı

Madde 16-(1) Sivil Havacılık işletmeleri tarafından etkin bir güvenlik teşkilatı, GSYY liderliğinde uygun nitelikte, yeterli sayıda personel ve teçhizat ile tesis edilir. Bu güvenlik teşkilatı, işletme faaliyetlerinin Uluslararası ve Ulusal Sivil Havacılık Güvenliği mevzuatı usullerine uygun biçimde yürütülmesini sağlamakla görevlidir.

Özel Güvenlik Teşkilatına sahip işletmeler

Madde 17-(1) 5188 Sayılı Kanun çerçevesinde özel güvenlik teşkilatına sahip olan ve havacılık güvenliği faaliyetlerinde bulunan İşletmeler de bu Talimatta bahsedilen yapılanma ve bu oluşumdan beklenen görevleri yerine getirmekle sorumludurlar.

Güvenlik Hizmeti Satın Alınması

Madde 18-(1) Havacılık işletmesinin 5188 sayılı Kanuna göre güvenlik hizmeti satın alması durumunda, bir müstakil GSYY işletme tarafından görevlendirir. GSYY, hizmet veren kuruluştan alınan hizmetin uygunluğundan ve koordinasyonu sağlamaktan sorumludur.

Güvenlik Personeli Seçimi

Madde 19-(1) Havacılık işletmesi, kendi güvenlik yapısını kuracaksa veya hizmet satın alacaksa, güvenlik personeli seçiminde, işletmenin belirlediği kriterlerin yanında, görevle ilgili ulusal ve uluslararası standartları kriterleri göz önünde bulundurularak, (yeterlilik testleri ve mülakat vb. yöntemlerle) personel seçiminin yapılmasını sağlar.

Temsilciliği Bulunan İşletmeler

Madde 20-(1) Temsilciliği/istasyonu/şubesi bulunan işletmeler, Merkezde bulunan GSYY'ler ile yakın koordinasyon içinde bulunan, havacılık güvenliğinden sorumlu müstakil bir yönetici personel görevlendirebilecekleri gibi, temel sivil havacılık güvenliği eğitimi ve işletmenin faaliyet alanıyla ilgili güvenlik eğitimi almış en az 1 yıl havacılık sektöründe tecrübesi bulunan yöneticilerden birini güvenlikten sorumlu yönetici olarak temsilciliklerde görevlendirebilir.

Güvenlik Yapılanmasında Birimler

Madde 21-(1) İşletmelerin güvenlik yönetimlerinde, işletmenin türüne göre aşağıdaki birimler bulunur veya bu birim görevlerini yürütecek bir birim kurulur veya birimler görevleri aksatmayacak şekilde birleştirilebilir. Bu yapı organizasyon şemasında yer alır. İşletmelerin güvenlik yönetimlerinde, istisnalar hariç, asgari şu birimler bulunacaktır:

a) **Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici:** İşletmenin havacılık güvenliği ile ilgili sorumluluğa sahip yöneticisidir.

b) **İdari Birim:** Güvenlik yönetiminin idari işlerini yürütecek yazışmaları yapacak ve gerekli kayıtları tutacak birimdir.

c) **Eğitim Birimi:** Temel olarak güvenlik elemanlarının MSHGEP/SHT17.2 çerçevesinde eğitim almalarını sağlar. Ayrıca, tüm işletme çalışanlarının güvenlik anlayışının geliştirilmesine yönelik programlar hazırlayıp uygular. Uygulamanın tarihi, süresi, katılanlar, kayıtlar ve buna benzer tüm bu faaliyetleri planlayıp yürütür.

ç) **Plan, Program ve Denetleme Birimi:** işletmenin Güvenlik Planı ile MSHGP'da öngörülen diğer planları hazırlar ve bu planları güncel tutar. Bulunulan bölgede/meydanda işletmenin

faaliyetlerine yönelik risk ve tehdit değerlendirmeleri yaparak, planları bu bulgulara göre revize eder. Uygulamaları periyodik olarak denetleyerek eksiklikleri tespit edip bu eksikliklerin giderilmesi için yeni önlem ve uygulamaları geliştirir.

d) **Harekat Birimi:** Bir şef veya müdür liderliğinde, güvenlik faaliyetlerini yeterli sayıda güvenlik personeli istihdam ederek yürütür.

Havayolu İşletmeleri-;(Tarifeli-Tarifesiz-Yolcu-Kargo-Bölgesel ile Havaacılık-Hava-Taksi-Genel Havacılık İşletmeleri)

Madde 22-(1) Tarifeli seferle yolcu taşıyan havayolu işletmeleri, GSYY idaresinde bir güvenlik başkanlığı kurar. Ayrıca, güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı da atanır. Başkanlığın altında, 21inci maddede belirtilen birimler oluşturulur. Bu işletmelerde GSYY işletme yönetiminde Post Holder olarak görevlendirilir.

~~Başkanlığın altında, İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat birimleri oluşturulur. Bu işletmelerde GSYY yönetimin bir parçası (Post Holder) olarak görevlendirilirler.~~

(2) Yük/kargo taşımacılığı yapan işletmeler, tarifesiz seferle yolcu taşıyan işletmeler, bölgesel havacılık işletmeleri ise GSYY idaresinde bir güvenlik şubesi/birimi kurar. GSYY, Madde 21'de belirtilen birimlerinin görevini yerine getirecek yeterli personel ile bu görevleri yürütür. Bu işletmelerde GSYY Yönetimin bir parçası, Post Holder olarak görevlendirilirler.

~~GSYY, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür. Bu işletmelerde GSYY Yönetimin bir parçası (Post Holder) olarak görevlendirilirler~~

(3) Hava taksi, ~~ve~~ genel havacılık ve amatör havacılık işletmeleri, ~~ayrı~~ ~~müstakil~~ veya mevcut idari personelden birini GSYY olarak görevlendirebilir. GSYY, yeterli personel ile 21inci maddede belirtilen birimlerinin görevini yürütür. GSYY uçuşu personel ise mesai saatlerinde görevinde bulunması sağlanmalıdır. Bu sağlanmaz ise bir yardımcı görevlendirilir.

(4) GSYY'lere yardımcı atanması halinde isteğe bağlı olarak yetkili otoriteye onaylatılabilir. Bu durumda Madde 13 şartları sağlanmalıdır.

~~GSYY, gerektiği kadar personel ile, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat birimlerinin görevini yürütür. GSYY uçuşu personel ise mesai saatlerinde görevinde bulunması sağlanmalıdır. Bu sağlanmaz ise bir yardımcı görevlendirilir.~~

Havaalanları ve Terminal İşletmeleri

Madde 23-(1) Havaalanı işletmeleri genel müdürlükte, GSYY idaresinde bir güvenlik başkanlığı/~~departmanı~~ kurar. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı atanır. Başkanlığın altında, 21inci maddede belirtilen birimler oluşturulur ~~İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat şubeleri oluşturulur.~~ İşleticiye ait birden fazla havaalanı varsa, her havaalanında bir güvenlik müdürü/~~şefi~~ görevlendirilir. Güvenlik müdürleri/~~şefleri~~, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile harekat birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar personel ile bu görevleri yürütür

(2) Terminal işletmeleri ~~ise~~ bir GSYY idaresinde bir güvenlik bölümü/şubesi kurar. GSYY, 21inci

~~maddede belirtilen idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket~~ birimlerinin görevini yerine getirecek yeterli ~~kadar~~ personel ile bu görevleri yürütür.

Yer hizmetleri ve İkram Kuruluşları

Madde 24-(1) Yer hizmetleri ve ikram kuruluşları genel müdürlükte GSYY idaresinde bir güvenlik başkanlığı/~~departmanı~~ kurar. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı atanır. Başkanlığın altında, ~~21inci maddede belirtilen birimler oluşturulur. İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket şubeleri oluşturulur.~~ GSYY, ~~yeterli idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yerine getirecek yeteri kadar~~ personel ile bu görevleri yürütür

Yetkili Kargo Acentaları ve Antrepolar

Madde 25-(1) Merkez ve ~~en az 3(üç) birden fazla~~ şubesi olan yetkili kargo acentaları, GSYY idaresinde güvenlik birimi kurar. Güvenlikten sorumlu yetkili yöneticiye bir yardımcı atanır. GSYY ~~21inci maddede belirtilen birimlerin İdari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket~~ görevlerini yerine getirecek yeterli ~~kadar~~ ~~yeterli~~ personel ile bu görevleri yürütür

(2) ~~Merkez ve en fazla iki şubesi olan yetkili kargo acenteleri, müstakil olarak veya mevcut idari personelden birini GSYY olarak görevlendirebilir. GSYY, 21inci maddede belirtilen birimlerin/birimlerinin görevini yeterli personel ile yürütür.~~

~~Merkez ve bir şubesi olan yetkili kargo acentaları, GSYY idaresinde, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket görevini yeteri kadar personel ile yürütür.~~

(3) ~~İPTAL~~ Sadece Merkezi bulunan yetkili kargo acentaları , ayrı veya mevcut idari personelden birini GSYY olarak görevlendirebilir. GSYY, gerektiği kadar personel ile, idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin görevini yürütür.

(4) Havayoluyla taşınacak kargo/kurye/posta/paket/hızlı gönderi gibi materyalleri depolama, geçiş ve elleçleme gibi işlemlerin yapıldığı işletmeler, GSYY idaresinde bir güvenlik birimi kurar. GSYY, ~~21inci maddede belirtilen birimlerinin idari, eğitim, plan program ve denetleme ile hareket birimlerinin~~ görevini yerine getirecek yeterli ~~kadar~~ personel ile bu görevleri yürütür. Bu faaliyet alanında, birden fazla işletmeye sahip işletmeler, merkezde güvenlik yapılanmasını oluşturup, şubelerde güvenlikten sorumlu bir yönetici görevlendirebilecekleri gibi her bir tesiste ~~ayrı müstakil~~ güvenlik yapılanmasına gidebilirler.

Onaylı Bakım Kuruluşları

Madde 25/A (1) Teknik bakım kuruluşları ile hangar işletmeleri, müstakil olarak veya mevcut idari personelden birini GSYY olarak görevlendirebilir. GSYY 21inci maddede belirtilen birimlerinin görevini yeterli personel ile yürütür

(2) Ayrıca faaliyette bulunan her havaalanı için o havaalanına uygun bir güvenlik planı hazırlanarak, havaalanı otoritesine onaylatılır.

Güvenlik Programının hazırlanması ve onayı

Madde 26-(1) Her havacılık işletmesi, aşağıda belirtilen konuları yansıtan işletme güvenlik planını/programını hazırlayarak yetkili otoriteye onaylatır; ayrıca faaliyette bulunan her havaalanı için ayrı bir güvenlik planı hazırlayarak havaalanı otoritesine onaylatır.

- a) Planlanmış yıllık denetleme plan,
- b) Denetim prosedürleri,
- c) Raporlama prosedürleri,
- ç) Takip ve düzeltici faaliyet prosedürleri,
- d) Kayıt sistemi,
- e) Eğitim planı,
- f) Dokümantasyon,
- g) Organizasyon ve iletişim.
- ~~g) Havaalanı güvenlik planı hazırlanırken, havaalanı güvenlik planında yer alan unsurlar~~
- ğ) İşletme faaliyetleri
- h) Acil Durum
- i) MSHGP ve Uluslararası standartlara göre uygulamalar ~~Organizasyon ve iletişim.~~

İşletmeçi Güvenlik Denetimi ve Denetçiler

Madde 27-(1) Güvenlik denetimi, prosedürlerin ve kuralların, uygulamada istenen standarda ulaşp ulaşmadığının doğrulanması için belirli bir olayı/faaliyeti/dokümanı inceleyerek gerçekleştirilir. Bir denetim, yayınlanmış prosedürlerde belirtilen yöntemle uygulamadaki yöntemin sistematik ve bağımsız olarak karşılaştırılmasıdır. İşletme içi denetimler aşağıda belirtilen süreçleri kapsamalıdır;

- a) Denetimin içeriğinin duyurulması;
- b) Planlama ve hazırlık,
- c) Kanıtların toplanması ve kaydedilmesi,
- ç) Kanıtların analizi ~~ve raporlama-~~

(2) Etkili bir denetimde aşağıdaki teknikler bulunmalıdır.

- a) Uygulamaların yerinde gözlemi
- b) Mülakat
- c) Doküman ~~ve kayıt~~ incelemesi
- ç) İptal Kayıtların incelenmesi

(3) Denetçilerin Seçimi aşağıdaki personelden olabilir, ancak denetçinin denetim konusunda eğitimi olmalıdır.

- a) Güvenlik yöneticisi
- b) Güvenlik personeli
- c) Konusunda uzman personel
- ç) Kalite sistemi personelin ~~n'den olabilir.~~

(4) Denetimin unsurları aşağıda belirtilenleri içermelidir.

- a) Güvenlik denetim ve incelemelerinin düzenlenmesi ve bilgilendirme yapılması;
- b) Raporda yer alan bulgulara çözüm tavsiye edilmesi;
- c) Eylem planı hazırlanarak, belirlenmiş zaman hedeflerine göre çözüm uygulamalarının takip edilmesi ve yönetime rapor edilmesi;
- ç) Güvenlikte sürekliliğin sağlanması.

(5) Denetim Planlaması; İşletme yıllık bir denetim programı yapmalıdır. İyi planlanmış bir denetim programı tüm alanların periyodik olarak gözden geçirilmesini kapsamalıdır. Program esnek olmalı ve plansız denetimlerin yapılabilmesine izin vermelidir. ~~Takip denetimleri gerekli zamanlarda düzeltici faaliyetlerin uygulandığını ve etkili olduğunu göstermelidir.~~ Ayrıca işletme, denetim programını belirlerken, yönetim, organizasyon, operasyon ya da teknolojik değişiklikleri ve mevzuatta olan değişiklikleri de göz önüne almalıdır.

(6) Düzeltici Faaliyet; Güvenlik sisteminde, denetimin amacı, öncelikli olarak güvenlik sisteminin etkinliğini araştırmak ve sorgulamaktır, bunun yanında, tanımlanan politika, operasyon ve eğitim sistemin sürekliliğinin sağlayarak uyum içinde olmalarını sağlamaktır. Bu nedenle denetim faaliyetlerinin sonucu olarak tespit edilen uygunsuzluklar, GSYİ tarafından bağlı bulunduğu yöneticiye iletilmelidir. Uyumsuzlukların nedenleri belirlenmeli, gerekli araştırma yapılmalı ve uygun düzeltici faaliyetler planlanmalıdır. ~~Bulgu giderilmesi için düzeltici faaliyetler kapsamında hazırlanan eylem planı, hedef tarihler içerir ve eylem planına uyulduğunu görmek için takip denetimleri planlanır.~~

(7) Kayıtlar; Güvenlik programının sonuçlarını belgeleyen kayıtlar, ~~ç~~ doğru ve eksiksiz bilgi ve belge ~~olaraklar~~ işletme tarafından ve kolayca erişilebilir bir şekilde saklanmalıdır. Aşağıdaki kayıtlar 3(üç) yıllık bir zaman dilimi süresince muhafaza edilmelidir. Bu kayıtlar gerektiğinde yetkili otorite denetçileri tarafından da incelenebilir.

- a) Denetim programları/raporları;
- b) Bulgulara yapılan işlemler/eylem planları;
- c) Düzeltici faaliyet raporları/takip denetimleri;

(8) Bulgunun giderilmesi için düzeltici faaliyetler kapsamında hedef tarihleri de içeren bir eylem planı hazırlanır.

(9) Eylem planına uyulduğunu, düzeltici faaliyetlerin uygulandığını ve bunların etkili olduğunu görmek için takip denetimleri yapılır.

(10) İç denetimde hazırlanan tüm raporların genel bir özeti hazırlanarak SHGM'ye gönderilir.

İletişim

Madde 28-(1) Sivil Havacılık işletmeleri tarafından, güvenlik yapılanmasının kadrosu, birim/bölüm başkanlarının iletişim bilgileri ~~örneğin~~ adı, soyadı, telefon numaraları ve e-posta adreslerini vb.) yetkili otoriteye bildirilir ve bilgilerde değişiklik olması durumunda ~~onbeş~~(15) gün içerisinde yeni bilgiler ~~ile ilgili bildirimde bulunulur.~~ bildirilir.

Küçük İşletmeler

Madde 29-(1) Bir havacılık güvenliği sisteminin kurulması ve dokümente edilmesi ile bir güvenlik yöneticisi görevlendirilmesi gerekliliği tüm işletmeler için geçerlidir. Ancak havaaracı 5700 MTOW'den az olan havaaracı işletmeleri ve/veya toplam personel sayısı ~~on~~(210)'ye kadar olan işletmeler, uluslararası ve ulusal mevzuatta yer alan, ayrıca havaalanı otoritesinin belirlediği sorumlulukları yerine getirmek üzere bir güvenlik sistemi geliştirir ve bir GSYY görevlendirir. Bu yapılanmanın yeterliliği konusunda, yetkili otorite değerlendirme yapmaya yetkilidir.

Birden Fazla İşletmede Görev Yapma

Madde 30-(1) ~~Onaylanmış SHGM'nün herhangi bir işletme için onayladığı~~ güvenlik yöneticisi birden fazla işletmede aynı ~~veya farklı~~ görevi yapamaz.

Güvenlikte Alt Yüklenici Firmalar

Madde- 31-(1) İşletmeler, aşağıda verilen alanlarda yetkili otoritenin onayladığı kuruluşlardan güvenlik hizmeti satın alabilirler:

- Yolcu ~~ile~~ kabin ve uçakaltı bagaj taraması
- Kargo taraması
- EDS
- Uçak gözetim denetim
- Çevre güvenliği/Bina güvenliği
- Yolcu mülakatı/doküman kontrolü
- Refakat/koruma

(2) Alt yüklenici tarafından sağlanan hizmetlerde sorumluluk her zaman işletmededir. İşletme ile alt yüklenici arasında, güvenlik ile ilgili hizmetler ve uygulamaları açıkça ifade eden yazılı bir ~~sözleşme~~/anlaşma bulunmalıdır.

(3) Güvenlik hizmetlerinin bir kısmını veya tamamını 5188 sayılı kanuna göre hizmet veren bir özel güvenlik kuruluşundan alıyorsa, idari, eğitim, denetim ve program ile hareket görevlerinin bu özel güvenlik hizmeti veren kuruluş tarafından yapılabilir. ~~Ancak sorumluluk işletmenin~~ ~~görevlendirdiği GSYY'ne aittir.~~

(4) Havacılık işletmesi ile ~~kendisine~~ hizmet ~~aldığı~~ ~~veren~~ özel güvenlik işletmesi aynı kuruluş bünyesinde ise, havacılık işletmesi GSYY olarak, gerek kendi işletmesinden gerekse özel güvenlik işletmesinden bir yetkiliyi atayabilir.

KISIM-3

Sorumluluklar, Yaptırımlar ve Son Hükümler

Sorumluluk

Madde 32-(1) Güvenlik hizmetinin kendi bünyesinde ilgili yasalara uygun bir şekilde oluşturulmuş personelle sağlanması veya mevzuata uygun olarak ruhsatlandırılmış güvenlik hizmeti veren şirketlerinden temin edilmesi durumunda; bu Talimatta belirtilen sorumlulukların yerine getirilmesinden işletmecii kuruluş sorumludur.

Cezai yaptırımlar

Madde 33-(1) Bu Talimatta belirtilen kurallara uyulmaması halinde;

a) SHGM tarafından yapılan denetlemeler sonucunda işletmelerin bu Talimata uygunsuzluk tespit edildiğinde eksikliklerin giderilmesi için havacılık işletmesine en fazla kırkbeş (45)üç (3) ay gün süre verilir. ~~Uygunsuzluğun giderilme aşaması ve güvenliğe olan etkisi değerlendirilerek bu süre bir (1) ay daha yetkili ototrite tarafından uzatılabilir.~~

b) ~~Bununla birlikte~~ Güvenliği etkileyen önemli uygunsuzluk tespit edildiğinde SHGM tarafından belirlenen ~~kısa~~ bir süre içerisinde gerekli düzeltici şartlar sağlanamaz ise hiçbir bildirimde bulunulmadan işletcinin operasyonu/uçuşu/faaliyeti durdurulur.

c) İşletmeye uygunsuzlukları düzeltmesi için verilen süre içerisinde gerekli şartlar sağlanamazsa işletciye 2920 Sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 143'üncü maddesi ve SHY-İPC yönetmeliği uyarınca ~~hükmünde belirlenen en yüksek~~ maddi ceza uygulanır.

ç) Verilen süre sonunda uygunsuzluğun devamı halinde, işletmenin faaliyetleri durdurulur.

d) İşletmelerin yönetiminden sorumlu genel müdür ve/veya güvenlik müdürü SHGM tarafından kusurlu görülürse yazılı olarak ihtar edilir. Kusurun devamı ve/veya Talimat hükümlerine aykırı hususların tekrarı halinde ilgili yöneticilerin yetkileri, tespit edilen kusur derecesine göre belli bir süreliğine askıya alınabilir veya tamamen iptal edilir.

Yürürlüğe Girme

Madde 343-(1) Talimat yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer ~~ve İşletmeler, Talimatın yürürlüğe girmesini müteakip 1 (bir) yıl içerisinde, Talimatın ilgili bölümlerinde yer alan organizasyonu oluşturarak, GSYY'ni onaylatır.~~

Yürütme

| Madde 354-(1) Bu Talimat Sivil Havacılık Genel Müdürü tarafından yürütülür.

EK-1 GSY Y İÇİN GEREKLİ EĞİTİMLER**a- Havayolu İşletmeleri:**

- 1) (İptal) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi/Havaalanı Güvenlik Operasyonu Eğitimi
- 3) Havayolu Güvenliği Eğitimi-Havaaracı, Kokpit ve Kabin Güvenliği Eğitimi
- 4) Denetçi/Havacılık Güvenliği Kalite Kontrol Sistemi Eğitimi (opsiyonel)
- 5) Kargo Güvenliği Eğitimi
- ~~6) Kriz Yönetimi Eğitimi~~

b- Hava Kargo Acentaları/Antrepoları İçin:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi (Opsiyonel)
- 3) Kargo Güvenliği Eğitimi
- 4) Tehlikeli Maddeler Eğitimi-DGR

c- Güvenlik Hizmeti Veren Kuruluşlar:

- 1) (iptal) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi/ Havaalanı Güvenlik Operasyonu Eğitimi
- 3) (iptal) Kriz Yönetimi Eğitimi
- 4) Uçak Özel Güvenlik Hizmet ve Denetimi Kursu(bu hizmeti verenler için zorunlu)
- 5) Denetçi/Havacılık Güvenliği Kalite Kontrol Sistemi Eğitimi(opsiyonel)

d- Yer hizmetleri/İkram Kuruluşları:

- 1) (iptal) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi (~~Opsiyonel~~)
- 3) İkram güvenliği Eğitimi (İkram GSY Y)
- 4) Yerhizmetleri Güvenliği Eğitimi (Yerhizmeti GSY Y)
- 5) Uçak Temizlik Güvenliği Eğitimi (Yerhizmeti GSY Y)
- 6) Denetçi/Havacılık Güvenliği Kalite Kontrol Sistemi Eğitimi (Opsiyonel)
- ~~5) _____~~

e- Havaalanı/Terminal/Onaylı Bakım Kuruluşları İşletmeleri:

- 1) (iptal) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi/ Havaalanı Güvenlik Operasyonu Eğitimi
- 3) (iptal) Kriz Yönetimi
- ~~3)4) Denetçi/Havacılık Güvenliği Kalite Kontrol Sistemi Eğitimi (Opsiyonel)~~

e- Havataksi/Amatör/Sportif havacılık işletmeleri:

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği Eğitimi
- 2) Havacılık Güvenlik Yönetimi Eğitimi (Opsiyonel)

FORM 4
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Directorate General of Civil Aviation
Member of the ICAO ECAC JAA

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
Directorate General of Civil Aviation

SHT-17.3'te belirlenen kriterlere göre Güvenlikten Sorumlu Yetkili Yönetici Şartlarının Detayları:
Details of Authorized Manager/Responsible Security requirements according to criterias mentioned in SHT-17.3

YÖNETİCİ PERSONEL ONAY FORMU (FORM - 4)

Form-4

1-İşletme/Company:

2- Görev/Position: **Aşağıda yer alan mevzuatta belirlenen kriterlere göre**

Yönetici Personel gerekliliklerinin detayları;

3-İsim-Soyad/Name-Surname: **(Details of Management Personnel required to be accepted as specified in):**

4-Telefon-Faks-E-mail/Phone/Fax/E-posta:

SHY 6A **SHY M** **SHY 145**

5-Göreviyle ilgili nitelikler/Qualifications relevant to the item (2) position : **PTO** **TRIO** **SHT 17.3**

SHY-YDK **SHT-SMS HAD** **SHY 33B**

SHT-BALON **SHY-147** **DİĞER**

6-Pozisyonuyla ilgili İş deneyimi/experience relevant to the item (2) position : **1. Adı / Soyadı, First Name / Surname:**

2. Görevi Position:

3. Göreviyle ilgili nitelikler, Qualifications relevant to the item (2) position:

Ek(ler)/Attachment(s) :

4. Görevi ile ilgili iş deneyimi Work experience relevant to the item (2) position:

Başvuru sahibi İmzası/Signature of Applicant :

Tarih/Date :

Genel Müdür İmzası/Signature of Accountable Manager :

Tarih/Date :

5. Organizasyon Organization:

Tamamlandıktan sonra lütfen bu formu kapalı halde aşağıda yazılı adrese gönderiniz

After completion, please send this form under confidential cover to :

6. Başvuru Sahibi imzası, Tarih – Signature of Applicant, Date

Adres/Address: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Bosna Hersek Cad. 90. Sok No:5 - 06510 Emek ANKARA

Sadece SHGM tarafından doldurulacaktır/ filled by DGCA only

28.12.2010 Rev1.0

Başvuru sahibini kabul eden yetkili SHGM personeline ait isim ve imza :

Name and Signature of authorised DGCA staff member accepting this person :

7. Sorumlu Müdür imzası, Tarih – *Signature of Accountable Manager, Date*

...

Tamamlandıktan sonra lütfen bu formu kapalı halde aşağıda yazılı adrese gönderiniz
(*On completion, please send this form under confidential cover to:*)

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü – Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 128/A Maltepe
ANKARA / TURKEY

SHGM Form-4
DGCA Form-4